

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1538/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614207993
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6614207993.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci navrhovateľa Q.. K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. L. XX, XXX XX G. R., právne zastúpeného JUDr. Monikou Némethovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica proti odporcovi Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova cesta 36, 817 15 Bratislava 11, IČO: 17 335 345, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 14C/80/2014-162 zo dňa 17.10.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 83,89 eur na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Moniky Némethovej, advokátky, vedený v Tatra banke, a. s., č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti vedenej Okresným úradom Veľký Krtíš, katastrálnym odborom - pozemku parcely registra „C“ na katastrálnej mape, parcelné číslo XXXX/XX, druh pozemku: vinica o výmere XXX m² pre k. ú. Veľký Krtíš, ktorá parcela bola vytvorená geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XX/XXXX, overeným Správou katastra Veľký Krtíš dňa 13.02.2013 pod číslom XX/XXXX, na vymedzenie duplicitného vlastníctva k pôvodnému pozemku parcely registra „E“ na mape určeného operátu č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere XXX m² pre k. ú. Veľký Krtíš (ďalej v texte aj „sporná nehnuteľnosť“).

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa v konaní domáha určenia vlastníckeho práva k pozemku parcely registra „C“ na katastrálnej mape parcela č. XXXX/XX o výmere XXX m², ktorá parcela bola vytvorená geometrickým plánom na vymedzenie duplicitného vlastníctva, a to k pôvodnému pozemku parcely registra „E“ na mape určeného operátu č. XXXX. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že vlastníčkou pôvodnej parcely registra „E“ č. XXXX v PKN vložke 250 pre Obec Veľký Krtíš bola vedená E. E., rod. K., právna predchodkyňa navrhovateľa. Na základe osvedčenia ONV Veľký Krtíš zo dňa 07.05.1986 uvedený subjekt zistil, že vlastníci popísaných nehnuteľností, medzi ktoré patrila aj uvedená parcela, žijú na neznámom mieste a o tento majetok sa nestarajú. V tomto prípade išlo o E. E. a spol., pričom uvedené okolnosti mali nasvedčovať, že nehnuteľnosti vlastníci opustili a prejavili svoju vôľu zbaviť sa veci, t. j. prestali byť naďalej ich vlastníckmi. V tomto osvedčení ONV Veľký Krtíš konštatoval, že podľa § 453 Občianskeho zákonníka ide o vec opustenú a ako takú vo vlastníctve štátu v správe finančného odboru ONV vo Veľkom Krtíši, ktorý s majetkom naloží podľa platných predpisov a vykoná správu a ochranu národného majetku v zmysle vyhlášky č. 90/1984 Zb. o správe národného majetku. Pred vydaním tohto osvedčenia však dňa 01.05.1986 previedol správu tohto národného majetku ONV na KVÚVV Výskumnú stanicu Veľký Krtíš. Ďalej mal byť tento pozemok prevedený do evidencie nehnuteľností dňa 21.04.1987, kde parcela EN

č. XXXX, ktorej súčasťou mala byť aj parcela registra EKN č. XXXX na novo založený list vlastníctva č. XXXX a potom parcela registra EN č. XXXX bola prečíslovaná na parcelu CKN č. XXXX pri zápise prvej etapy aktualizácie REN pre rok 1993 a rozparcelovaná mala byť na parcely CKN č. XXXX/X a č. XXXX/X. V zmysle delimitačného protokolu zo dňa 03.01.2005 malo byť prevedené vlastnícke právo k parcelám registra CKN č. XXXX/X a č. XXXX/X na LV č. XXXX v prospech vlastníka SR - Slovenský pozemkový fond, Bratislava v celosti.

Bez ohľadu na vyššie uvedené rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27.07.1995 a vykonateľnosť 24.08.1995, bolo potvrdené nadobudnutie novoobjaveného majetku po E. E., K. E., súčasťou ktorého rozhodnutia bola roľa, parcela č. XXXX o výmere XXX m² vo vložke č. 250, čím došlo k duplicitnému stavu, keď v uvedenej roli boli v CKN vedení ako vlastníci SR - Slovenský pozemkový fond a v EKN K. E. ako dedič po E. E..

Vzhľadom na vyššie vzniknutý duplicitný stav vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti mal okresný súd za to, že na strane navrhovateľa je daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva z dôvodu duplicitného stavu v EKN a v CKN. Pri posúdení veci okresný súd upriamil pozornosť na skutočnosť, či v prípade vydaného osvedčenia ONV Veľký Krtíš zo dňa 07.05.1986 išlo o právny akt, ktorý mohol zakladať nadobudnutie vlastníctva podľa § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka v tom čase platného.

Okresný súd zdôraznil, že zo samotného osvedčenia vyplýva, že na základe podnetu predsedu MNV, finančný odbor preskúmal prípad z hľadiska konkrétnych skutočností a zistil, že vlastníci nehnuteľností žijú na neznámom mieste a o tento majetok sa nestarali. Na základe toho následne konštatoval, že ide o vec opustenú a ako takú podľa § 453 Občianskeho zákonníka vo vlastníctve štátu. Z rozhodnutia Okresného súdu vo Veľkom Krtíši č. k. XD/XXX/XXXX však vyplýva, že E. E. zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom naposledy bývala vo Veľkom Krtíši, preto podľa okresného súdu nie je možné konštatovať, že žila na neznámom mieste a z ničoho ani nevyplýva, že o majetok, ktorý vlastnila, sa nestarala a tento opustila. To isté je možné konštatovať aj vo vzťahu k navrhovateľovi. Na uvedenom právnom závere nič nemení skutočnosť, že tento pozemok bol prejednaný ako novoobjavený majetok až v roku 1995 a ešte pred vydaním osvedčenia ONV Veľký Krtíš správu tohto národného majetku previedol štát hospodárskou zmluvou z ONV Veľký Krtíš na Výskumnú stanicu Veľký Krtíš.

Okresný súd uviedol, že právo vlastníť je jednou zo základných slobôd občanov chránených Ústavou SR, preto prihliadal na skutočnosť, že navrhovateľ a ani jeho právna predchodkyňa sa svojho vlastníctva k pozemku parcely č. XXXX vedeného vo vložke č. 250 o výmere XXX m² nevzdali, nežili na neznámom mieste a z ničoho nevyplýva, že by išlo o majetok opustený, v dôsledku čoho nie sú dané dôvody na to, aby uvedená vec pripadla do vlastníctva štátu v zmysle vtedy platných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti zo zákona na štát neprešlo odhliadnuc od toho, či osvedčenie ONV Veľký Krtíš je nulitným právnym aktom. Zo samotného osvedčenia vyplýva, že sa nevydáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. v správnom konaní. Nešlo o správny akt, ktorý by zakladal práva a povinnosti dohodnutých subjektov, ale ONV len konštatoval, že u vymenovaných pozemkov ide o veci opustené, ktoré sú vo vlastníctve štátu. S týmto konštatovaním sa však okresný súd nestotožnil.

Na záver okresný súd uviedol, že pri rozhodovaní sa zaoberal i obranou odporcu, ktorý uviedol, že štát nadobudol vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti vydržaním, s ktorým tvrdením sa okresný súd taktiež nestotožnil, a to z dôvodu, že v prejednávacom prípade nebola splnená podmienka vydržania, a to dobromyseľnosť nadobúdateľa vlastníctva. Vlastníčkou v evidencii nehnuteľností vo vložke č. 250 pre k. ú. Veľký Krtíš, roľa Viničky, parcela č. XXXX bola vedená E. E. v celosti a tento majetok bol v roku 1995 prejednaný ako novoobjavený majetok, ktorý nadobudol navrhovateľ.

Vzhľadom na vyššie uvedené okresný súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že o ich výške rozhodne v osobitnom uznesení.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.) odvolanie odporca. Namietal, že prvostupňový súd pochybil po stránke formálno-procesnej, rozsudok je nevykonateľný a zároveň nevykonal všetky dôkazy, ktoré vykonať mal. Odôvodnenie je

nepreskúmateľné, pretože náležite nezdôvodnil, aké právne argumenty a dôkazy viedli k tomuto rozhodnutiu. Zdôraznil, že geometrický plán, ktorý rieši duplicitu vlastníctva k novovytvorenej parcele musí byť fyzicky pripojený k rozsudku a tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť. Ďalej namietal, že prvostupňový súd nepovažoval za potrebné vypočítať navrhovateľa. Navrhovateľ podľa uznesenia krajského súdu o vylúčení sudcov Okresného súdu Veľký Krtíš bol osoba verejne známa a z tohto titulu mohol mať vedomosť o nakladaní so sporným pozemkom a ako si uplatniť svoje vlastnícke práva. Pre odporcu nie je zrejmé, ako dospel súd k záveru, že osvedčenie ONV je nulitným právnym aktom. Poukázal na to, že vlastníčka zomrela 10 rokov pred vydaním osvedčenia ONV a navrhovateľ si dedičstvo uplatnil až v náhradnom dedičskom konaní po zmene režimu v roku 1995. Na záver konštatoval, že štát na daných pozemkoch zriadil vinice, ktorých založenie je finančne nákladné, preto pozemky v časti vykúpil kúpnymi zmluvami a v časti nadobudol osvedčením ONV a tieto dal zapísať do evidencie nehnuteľností do vlastníctva štátu. Nebolo však nijak preukázané, že by navrhovateľ voči štátu uplatnil svoje vlastnícke nároky, ani nájom za užívanie pozemkov. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že prvostupňový súd zistil skutkový stav veci úplne a túto vec správne posúdil podľa ustanovení zákona a jeho rozhodnutie je riadne odôvodnené. Ak odporca namietala, že rozsudok je nevykonateľný, pretože geometrický plán musí byť fyzicky pripojený k rozsudku, uviedol, že v prípade rozsudku súdu o určenie vlastníckeho práva, ktorý nadobudne právoplatnosť, geometrický plán slúži ako podklad na vykonanie záznamu. Formálne a materiálne záväzným je len výrok enunciatívneho rozhodnutia. Ak navyše odporca namietal, že v konaní bolo potrebné vypočítať navrhovateľa, uvedené zo zápisníc z pojednávania nevyplýva, tento počas konania nežiadal vykonať dôkazný prostriedok výsluchom navrhovateľa. Navrhovateľ bol na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu riadne predvolaný a všetky úkony vykonával práve prostredníctvom tohto zástupcu. Ďalšie dôvody odvolania považuje navrhovateľ za účelové, preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O.s.p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia k najzásadnejším argumentom uvádzaným odporcom v odvolaní uvádza nasledovné:

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je okresný súd kohorentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o dôvodnom nároku navrhovateľa. Rozhodnutie prvostupňového súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne aj spravodlivé. Obsah predmetného odvolania je takmer zhodný s vyjadreniami odporcu pred prvostupňovým súdom, a preto samotné odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k námietkam odporcu je úplné aj pokiaľ ide o samotné odvolanie. Odporca v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené prvostupňovým súdom. Pokiaľ ide o námietku odporcu, že v konaní nebol vypočutý navrhovateľ ako účastník konania, v tomto rozsahu je nevyhnutné uviesť, že výsluch navrhovateľa ako účastníka konania je len jedným z dôkazov, ktoré možno vykonať zo strany súdu za účelom dôsledného zistenia skutkového stavu. I keď článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre

prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava SR neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry ústavného súdu nepatrí do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 dohovoru, právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu zhodnotia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03).

Naviac odvolací súd poznamenáva, že výsluch účastníka konania - navrhovateľa, odporca v priebehu prvostupňového konania nenavrhoval napriek tomu, že v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p. bol na pojednávaní dňa 08.10.2014 pred okresným súdom riadne poučený o tom, že všetky dôkazy musia účastníci konania predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto námietka odporcu uvedená v odvolaní, že okresný súd nevykonal všetky dôkazy, ktoré vykonať mal, neobstojí.

Pokiaľ ide o geometrický plán, ktorý rieši duplicitu vlastníctva k novovytvorenej parcele, tento bol riadne vyhotovený v súlade so zákonom a úradne overený, pričom je súčasťou obsahu spisu, vrátane rozhodnutia. Skutočnosť, že uvedený geometrický plán nie je fyzicky pripojený k rozsudku, sama o sebe nespôsobuje nevykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko v prípade rozhodnutia súdu o určenie vlastníckeho práva, ktorý nadobudne právoplatnosť, geometrický plán slúži ako podklad na vykonanie záznamu, keď formálne a materiálne záväzným je len výrok rozhodnutia. Geometrický plán obsiahnutý v spise spĺňa všetky formálne i materiálne náležitosti, a je podkladom na vykonanie záznamu v prípade, ak rozhodnutie o určení vlastníckeho práva nadobudne právoplatnosť. Rozhodnutie okresného súdu preto len vzhľadom na túto skutočnosť nie je nevykonateľné.

Znalecký plán majúci náležitosti geometrického plánu musí byť súčasťou rozsudku v prípadoch, keď v dôsledku súdneho rozhodnutia vzniká medzi pozemkami nová hranica, ktorá doteraz nie je evidenčne v mapových podkladoch zachytená. Súčasťou rozsudku okresného súdu nemusel byť geometrický plán z dôvodu, že okresný súd nevytváral nové hranice pozemkov doteraz neevidovaných v katastri nehnuteľností, odporcom predložený geometrický plán má slúžiť len na vymedzenie duplicitného vlastníctva k pôvodnému pozemku parcely registra „E“ na mape určeného operátu, ktorá nehnuteľnosť je totožná s nehnuteľnosťou vedenou na Liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. Veľký Krtíš. Tento geometrický plán vytvára novú parcelu v registri CKN, ale rozsudok okresného súdu len ruší duplicitu zápisu vlastníckeho práva vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti. Geometrický plán bol odporcovi doručený dňa 01.10.2014.

Okolnosť, či osvedčenie ONV je nulitným právnym aktom alebo nie, nie je pre posúdenie nároku navrhovateľa podstatné, ak k nadobudnutiu vlastníckeho práva štátom malo dôjsť v dôsledku, že spornú nehnuteľnosť vlastník opustil na základe ust. § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Opustenie veci ako spôsob zániku práva vlastníka predpokladá prejav vôle vlastníka (aj konkludentný), naďalej nebyť vlastníkom veci. Samotné fyzické opustenie veci takýto právny následok mať nemôže. V konaní nebolo preukázané, že by niekto z právnych predchodcov navrhovateľa vôľu vzdať sa vlastníctva prejavil. Preto k zániku vlastníckeho práva opustením veci nedošlo podľa § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu, kedy došlo k vydaniu osvedčenia ONV, podľa ktorého ustanovenia vec opustená pripadá štátu. V tejto súvislosti porovnaj aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 874/2001. Okresný

súd preto správne v napadnutom rozhodnutí na strane 5 v poslednom odseku výslovne konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ a ani jeho právna predchodkyňa sa svojho vlastníctva k pozemku, parcela č. XXXX vedeného vo vložke č. XXX o výmere XXX mX vzdali, nežili na neznámom mieste a z ničoho nevyplýva, že by išlo o majetok opustený, preto nie sú dané dôvody pre to, aby táto vec prešla do vlastníctva štátu v zmysle vtedy platných ustanovení Občianskeho zákonníka (ust. § 453 ods. 2 OZ). Práve na základe týchto skutočností okresný súd dospel k právnomu záveru, že vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti zo zákona na štát neprešlo a ako sám uviedol, bez ohľadu na to, či osvedčenie ONV Veľký Krtíš je alebo nie je nulitným právnym aktom. Z uvedeného teda vyplýva, že navrhovateľ, ani jeho právna predchodkyňa vlastnícke právo na základe opustenia veci tak, ako to deklarovalo osvedčenie ONV zo dňa 07.05.1986 nedošlo. Ak sa štát na základe tejto právnej skutočnosti zo zákona nestal vlastníkom spornej nehnuteľnosti, nemohol na iného previesť viac práv, než sám mal. Ak sa však odporca bránil tým, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním, v takom prípade sa odvolací súd stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého nebola naplnená jedna z kumulatívne vyžadovaných podmienok vydržania, a to dobromyseľnosť odporcu.

Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera je podľa platnej právnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti.“ Vydržanie patrí k všeobecným originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania je oprávnená držba spôsobilých vecí trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí a že je v tejto dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. Dobrá viera spočíva v presvedčení držiteľa, že je vlastníkom veci, ktorú drží alebo subjektom práva, ktoré vykonáva, poprípade, že sú dané právne skutočnosti, ktoré majú za následok vznik vykonávaného práva. Dobrá viera je vnútorný psychický stav držiteľa. Zo zákona vyplýva, že nestačí prostá subjektívna dobrá viera; oprávnený držiteľ musí byť v dobrej viere „so zreteľom ku všetkým okolnostiam“. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam alebo nie, je treba vždy hodnotiť objektívne a nielen so subjektívneho hľadiska osobného presvedčenia samotného účastníka a je treba brať vždy do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom k okolnostiam a povahe daného prípadu po každom požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Oprávnená držba sa teda zakladá na omyle držiteľa, ktorý sa domnieva, že je vlastníkom držanej veci alebo subjektom vykonávaného práva. Oprávnená držba sa však nemôže zakladať na takom omyle držiteľa, ktorému sa mohol pri normálnej opatrnosti vyhnúť. Je treba zdôrazniť, že ide o opatrnosť normálnu, obvyklú, posudzovanú z objektívneho hľadiska. Omyl držiteľa musí byť ospravedliteľný. Ospravedliteľným je omyl, ku ktorému došlo i napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu po každom požadovať. Pokiaľ omyl presahuje rámec bežného, obvyklého posudzovania vecí, nie je ospravedliteľný. Držiteľ, ktorý drží vec na základe takého omylu môže byť síce v dobrej viere, avšak nie „so zreteľom ku všetkým okolnostiam,“ a preto nemôže byť držiteľom oprávneným. Ospravedliteľným omylom môže byť výnimočne aj omyl právny (to, že môže ísť o omyl skutkový, je možné považovať za nepochybné).

Okresný súd vychádzal pri posúdení otázky dobrej viery odporcu o tom, že mu sporná nehnuteľnosť patrí, v súlade s uvedenými zásadami, a to z právne významných okolností, ktoré vyšli v konaní najavo a prihliadol na všetky rozhodujúce skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, z ktorých bolo možné usúdiť o neoprávnenosti jeho držby. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vecné právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu), ktorý by mohol mať za následok vznik práva. Z obsahu spisu je zrejmé, že držiteľom, ktorý mal spĺňať kategóriu „dobromyseľného držiteľa“ je štát, ktorý však už sám pri vydaní osvedčenia prostredníctvom ONV Veľký Krtíš zo dňa 07.05.1986 konštatoval, že právna predchodkyňa navrhovateľa žila na neznámom mieste, pričom zomrela už dňa 07.02.1976, v dôsledku čoho nie je možné ani vyvodiť, že sa o majetok, ktorý vlastnila, nestarala a tento opustila. Uvedené nie je možné konštatovať ani vo vzťahu k navrhovateľovi, ak následne vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti prebehlo dedičské konanie o novoobjavenom majetku po E. ako právnej predchodkyňi navrhovateľa, ktorý sa na základe dedičského konania stal vlastníkom spornej nehnuteľnosti, keď v priebehu dedičského konania vedeného pred Okresným súdom Veľký Krtíš pod sp. zn. XD/XXX/XXXX vyplýva, že E. E., ktorá zomrela XX.XX.XXXX, naposledy bývala vo Veľkom Krtíši, teda nie na neznámom mieste a boli známi i jej právni nástupcovia, teda dedičia. Oprávnená držba

sa nemôže zakladať na takom omyle držiteľa, ktorému sa tento mohol pri normálnej opatrnosti vyhnúť. Odporca preto mohol užívať spornú nehnuteľnosť v dobrej viere, avšak nie „so zreteľom ku všetkým okolnostiam,“ a preto nebol držiteľom oprávneným.

Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zameral len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd prvostupňový súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Okresný súd stručne a jasne objasnil skutkový, ako i právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje pre záver o tom, že právnej predchodkyňi navrhovateľa vlastnícke právo voči spornej nehnuteľnosti nezaniklo a držba odporcu nebola dobromyseľná.

Prvostupňový súd preto správne právne odôvodnil, prečo návrhu vyhovel, ak okrem iného neboli naplnené súčasne všetky zákonom určené podmienky, na základe ktorých dochádza k vydržaniu priamo zo zákona. Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, pre ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa a ktoré nebolo potrebné opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd zároveň potvrdil i rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov prvostupňového konania, ktoré odvolaním nebolo napadnuté, avšak ide o výrok súvisiaci. Okresný súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodol, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania, ktoré budú vyčíslené v osobitnom uznesení. Uvedené rozhodnutie vzhľadom na úspech navrhovateľa a aplikácia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. je dôvodná, preto aj v tomto rozsahu je rozhodnutie okresného súdu vecne správne. O výške uvedených trov konania rozhodne okresný súd osobitným uznesením.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p., teda podľa úspechu v odvolacom konaní. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu súd priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, a to za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 18.11.2014 (§ 13 ods. 1, písm. c/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „vyhláška)) vo výške 61,87 Eur + režijný paušál vo výške 8,04 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) + DPH v zmysle ust. § 18 ods. 2 vyhlášky vo výške 13,98 Eur. Na základe uvedeného preto trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavujú sumu 83,89 Eur, ktoré trovy konania je odporca povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne navrhovateľa v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. do 3 dní.

Krajský súd záverom dodáva, že v záujme jednoznačnosti a určitosti rozhodnutia o určení vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti má byť neoddeliteľnou súčasťou rozsudku i geometrický plán č. XXXXXXXX-XX/XXXX., overený Správou katastra Veľký Krtíš dňa 13.02.2013 pod číslom 18/2013, na vymedzenie duplicitného vlastníctva k pôvodnému pozemku parcely registra „E“ na mape určeného operátu č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere XXX m² pre k. ú. Veľký Krtíš. Uvedený geometrický plán vyhotovený Geodetickou kanceláriou G. P. G. s.r.o, Veľký Krtíš, sa zároveň stáva neoddeliteľnou súčasťou rozsudku súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.